

Jajca kokošja služijo kot sredstvo zoper napenjanje živine, ako se je preobjedla. Na gornjem Štariju jih tako le pripravijo: Beljak se na vsakej strani pri malej luknjici izpusti, jedna luknjica se s kruhom zamaši, pri drugej pa se v jajce vlije trpentinovega olja. Tako napravljeno jajce se da bolnej živini, kar baje dobro upliva zoper napenjanje.

Jelove veje so zdrava hrana za ovce in koze po zimi. Dajo se živini navadno kot navrček zvečer, da jih po noči obirajo. Zlasti je svetovati pri slabej hrani ta poboljšek, ki reši marsikatero živinče pogina vsled — glada. Kjer imajo dosti gozda, naj se na to ne pozabi!

Kamilice so izvrstno zdravilo zoper vetrove in grizenje v trebuhu in črevah živine. Vzame se jih za veliko živino po 30 do 50 gramov, za malo polovico manj suhih kamilic. Te se denejo v posodo ter z litrom vrele vode poparijo. To se pusti pokrito stati za pol ure, da se ohladi. Potem se da bolnej živini, kar navadno bolezen kmalu potolazi.

Kamilice so tudi dobro zdravilo zoper koliko pri konjih. Vzame se jih za dve pesti, v litru vode skuha, precedi in ko se shladi, se dodá za pol litra lanenega olja, 30 gramov solitarja in 15 gramov oženka. To vse se enkrat konju v gobec vlije. Zraven naj se napravi dristlja iz kamilic in malnega perja; vsakega se skuha za tri pesti, dodá pa se za 30 gramov lanenega olja, nekoliko oženka in kalre. To noj vajena roka kot dristljo porabi.

Kamiličine cvetlice, poparjene z vrelo vodo, dajejo izvrstno mazilo za bolne oči pri konjih. Ko je zdravilo stalo za četrť ure, se precedi in v tekočino se primeša za 8 gramov cinkovega vitrijola. S tem mazilom se potem bolno oko maže.

Kamilice, katerih se vzame za jedno pest, zraven pa dodá toliko zdrobljenega lanenega semena, to je zdravilo zoper grizenje pri svinjah. Kuha se v litru vode tako dolgo, da postane voda žlerasta, potem se precedi in polovica te kuhovine na enkrat svinji dá. Druga polovica se da po potrebi.

Kamilice, kolmež in timijan, kuhani, dajo čaj, ki je dobro zdravilo za drisko pri prascih. Tudi je koristno, prascem večkrat dati beljakovine na vodi z nekoliko rabarbare in stolčene krede pomešane. Od vsakega za nožev konec po dva ali trikrat na dan.

Karbolna kislina (dobi se v lekarni) se priporoča kot zdravilo za garje pri goveji živini. Vzame se jeden del karbolne kisline, toliko tudi petroleja in 18 delov laškega olja. S to zmesjo se potem garje mažejo. Ako so te prav hude, se naj vzame nekoliko več karbolne kisline in petroleja. Tudi velja za zdravilo zoper garje jeden del karbolne kisline zmešan z desetimi deli vode, s katero zmesjo se garje mažejo.

Sejmovi. Dne 2. okt. pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. in v Kostivnici. Dne 4. okt. v Jurklostru, Konjicah, pri Sv. Heleni, pri Sv. Lenartu v Slov. gor., v Mariboru, Žalcu, Dolu in Artičah. Dne 6. okt. v Pišecah. Dne 7. okt. v Halbenrainu in na Bregu pri Pluju (za svinje).

Dopisi.

Od Sv. Lovrenca nad Mariborom. (Izlet) našega kmečkega bralnega društva dne 2. septembra na Smolnik se je prav dobro obnesel. Udeležila se ga je množica vrlih narodnjakov. V prvi vrsti se zahvaljujem tukaj onim gospodom iz Slov. Bistrice, kateri so nas počastili v tako obilnem številu in ki se niso bali dolge

trudepolne poti. Nadalje presrečna zahvala č. g. Frangež-u, župniku pri Sv. Marjati, č. g. Šijancu, kaplanu v Rušah, in vsem našim kmetom iz Puščave, Sv. Lovrenca in sosednih občin. Ta dan je bil za nas pravi narodni praznik; po službi božji v dični smolniski cerkvi so se vršile točke vsporeda, kojega smo že v svojem času objavili, točno druga za drugo. Pri skupnem obedu napivalo se je na vse strani. Po banketu so nam predložili prav dobro diletantje šaloigro »Kateri bo!« Torej še enkrat vsem udeležencem izleta najprisrčnejša zahvala, kakor tudi g. Hlebu in gospicama J. in B., ki so izvrstno skrbeli za naše telesne potrebe. Dal nam Bog doživeti v kratkem zopet takšne veselice, da bomo s tem pokazali našim nasprotnikom: »Pa pri nas je korajža, pri vas je pa ni!«

Izpred Maribora. (Nemčurska razposajenost) prehaja že v steklino. Med drugimi ta-le slučaj, katerega je poročevalec doživel dne 20. sept. t. l. v mariborski mestni hranilnici. Imel je ondi opraviti za neko drugo osebo. Ko je povedal pristno slovensko ime dotične osebe, začele so, kakor dež, leteti zbadljive opombe čez Slovence, zlasti duhovnike. Ker dotični uradnik ni vedel, kako se ime piše, napisal mu je poročevalec sam, seveda v slovenskem pravopisu, ne sluteč, kako hudodelstvo bo s tem storil. Kakor stekli so začeli rohneti nekateri uradniki, zakaj da se ime ne piše v nemškem pravopisu. »Tako delajo slovenski farji!« in še hujše opombe so letele. Neko debelušasto tevtonsko človeče je vrglo nekaj zaničljivih pogledov na poročevalca in samooblastno izreklo, da se mora prepovedati taka imena pisati v hranilnične knjige. — Ne gledé na neutesano vedenje uradniškega osebja, mora nas ta skrajna nemčurska zagrizenost spametovati, da enkrat pokažemo zobe prusaški drhali. Bodimo enkrat dosledni! Zakaj bi Slovenci nosil svoj denar v tako sršenovo gnezdo? Ali nimamo svojih denarnih zavodov? Vsekako še jih bo treba pomnožiti in začeti boj na vsej črti proti nemčurski prevzetnosti, ki presega že vse meje. — Slovenci, zlasti duhovniki, skrbite, da vaša slovenska imena ne bodo več delala nadloge prusakom mariborske hranilnice!

Od Sv. Martina na Paki. (Javni shod), kojega je priredilo žalsko kat. politično delavsko društvo dne 19. sept. na Paki, vršil se je po vsem mirno in častno. Gosp. podpredsednik, M. Ulčnik, otvoril ob 3. uri shod in predstavi komisarja. Govorila sta č. gospod župnik Zdolšek o kmečkem, gospod Gostinčar pa o obrtniškem in delavskem vprašanju. Gospoda govornika sta govorila obširno in temeljito o uzrokih, zakaj propada kmečki, oziroma obrtniški stan, a navajala tudi pripomočke za rešitev in zboljšanje istega. Beseda je tekla gospodoma govornikoma gladko in doumevno, da jih je vsakdo lahko razumel. Osoljena je bila tudi z dovtipi — zato se poslušalci nismo utrudili, dasiravno sta govora trajala skoraj poltretjo uro. Dotikala sta se gospoda govornika tudi socialne demokracije, ter njune ženijalne (?) nazore vsak od svoje strani prav temeljito zavrnila, oklestila in osmešila. Slednjič se je sprejela ednoglasno sledeča resolucija: Današnji shod slov. kat. delavskega društva v Žalcu, zborujoči pri Sv. Martinu na Paki, se popolnoma strinja z resolucijami, sklenjenimi na vseslovenskem shodu v Ljubljani, ter pozivlja slovansko krščansko narodno zvezo, da skuša zakonito uresničiti smer resolucije s tem, da najodločneje zahteva izvršitev narodne enakopravnosti v državi in socialne preosnove. — Ko je gospod podpredsednik shod zaključil, vračali smo se veseli in hvaležni domov, hvaležni govornikoma, koja je požrtvovalna ljubezen v našo sredino privedla in ne umazani groš, kateri vodi plačane demokraske agitatorje na shode. Srčna hvala naj

bo tu izrečena tudi slov. kat. delavskemu društvu v Žalcu za prireditev shoda na Paki!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar pridejo prih. nedeljo na Gornje Štajarsko na lov. — Danes je v državnem zboru finančni minister predložil državni proračun za prih. leto. — V soboto večer je bil velik shod krščanskih dunajskih učiteljev, ki obsojajo rogoviljenje svojih socijaldemokratskih tovarišev.

Češko. V torek je bil v Pragi shod čeških zaupnih mož, ki so odobrili dosedanjo politiko mladočeško. — V Moravski Ostrovi pa je bil shod poljskih in čeških zaupnikov iz Šlezije, ki so sklenili, da hočejo v narodnih rečeh skupno delovati.

Štajarsko. Krščanski »bauernbund«, ki je do zdaj večinoma rogovilil po Srednjem Štajarskem, je te dni priredil par shodov na Gornjem Štajarskem, da se ondi zbere liberalne ostanke med kmečkim ljudstvom.

Koroško. Katol. politično in gospodarsko društvo za Slovence priredi prih. nedeljo shod ob Šmarjeti v Rožu. — Umrli je vrli slov. prošt Jan. Marinič v Dobrli vasi. — Spomenik Schmidt-Zabierowa ob humberski cesti je nekdo poškodoval.

Kranjsko. Deželno gledališče začne predstave z nemško igro. Ali so Nemci gospodje na Kranjskem? — Zemeljske ostanke Kopitarjeve prepeljejo v Ljubljano dne 12. oktobra. — Pravila katol. del. društva v Jesenicah so že potrjena.

Primorsko. Kako skrajno krivični da so Lahoni nasproti Slovincem, so pokazale volitve v delegacijo. — Društvi »Sloga« in »Šolski dom« v Gorici naj bi vsak premožen Slovenec podpiral, ker se toliko trudita za pravo vzgojo slov. dece.

Hrvaško. Krvava rabuka je bila v Slušnici in v Sjeničaku. V Slušnici je punt nastal zaradi zastave; ljudstvo ne mara ne ogerske, ne srbske ali hrvaške, ampak samo cesarsko. Žandarji so ubili dva Hrvata. V Sjeničaku pa je ljudstvo ubilo tri uradnike v prepiru za neko šumo. In vso to kri imajo na vesti Madjari.

Ogersko. Oni dan je z Dunaja došel v Buda-pešto rumunski kralj, da obišče našega cesarja. Govori se, da se Rumunska pridruži trozvezi. — V ponedeljek se je zopet sešel državni zbor. Ogri srčno želé, naj se sedanja avstro-ogerska pogodba kar podaljša za dve leti.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče spisujejo zdaj novo encikliko ali okrožno pismo o najsvetejšem oltarskem zakramentu. Pravijo, da bo to njihova poslednja okrožnica. Daj Bog, da še ne!

Francosko. Parlament ali državni zbor se otvori dne 19. okt. Sicer se pa radikali in socijalisti že pripravljajo na nove volitve s tem, da grozno hujskajo zoper papeža in duhovščino.

Angleško. Stari Gladstone, ta mogočni prijatelj vseh stiskanih narodov, je sila nevoljen na mirovno pogodbo med Turčijo in Grško. Turčija, kjer so lani 100 tisoč krščanskih Armencev pobili, je zdaj močnejša, ko po krimski vojski.

Rusko. Car je veliko krivico odpravil, namreč to, da zanaprej katoliški ali protestantski učenci ne bodo več hodili k pravoslavni službi božji. — Vremski, guverner v Turkostanu, je izdal ostro naredbo proti trpinčenju vojakov.

Grško. Nezadovoljneži hujskajo ljudstvo, naj se

rajši zopet Turčiji napove vojska, kakor da se sprejme mirovna pogodba s Turško. Državni zbor bode pa gotovo to pogodbo potrdil. Nato pa bržčas odstopi Rallisovo ministerstvo.

Špansko. Kraljica se te dni vrne iz San Sebastiana v glavno mesto Madrid. — Na Kubi je dozdej zbolelo že 40 tisoč vojakov, katerih so mnogo poslali domov.

Severna Amerika. Iz Novega Jorka se poroča: Povodom prepira med strajkajočimi delavci različnih jezikov se je vnel velik poboj. Devet delavcev je bilo smrtno ranjenih, 18 pa lahko.

Za poduk in kratek čas.

Popotna pisma iz Bosne.

V Serajevu, avg. 1897.

(Dalje.)

Predragi!

Serajevo, glavno mesto Bosne — ki šteje blizu 30.000 prebivalcev, nad polovico mohamedanov in do 3000 židov, večinoma španskih — sedež katoliškega nadškofa, pravoslavne metropolita, obdajajo od treh strani visoki hribovi, nekdanj obrasteni, sedaj pa goli, da se ne morejo na njih vzdrževati ljudje sumljivega značaja. Le od ene strani, od Serajevskega polja, od zahoda je mesto odprto; od te strani so udrlj tudi l. 1878. vanj avstrijski vojaki, in velik kamenit križ še zdaj kaže kraj, ki je bil najbolj pomočen s krvjo kristjanov. Mesto je že precej zgubilo svoj turški značaj — res mnogo je še nizkih, umazanih, zastarelih turških kočic, pa tu in tam se že dvigujejo lepe, mogočne palače, ki bi krasile ravno tako lahko tudi dunajsko mesto.

Od kolodvora, ki je skoro uro oddaljen od središča mestnega, Te popelje električni voz za 10 kr. v mesto. Na desno in levo so majhne hišice; v njih bivajo večinoma kristjani, med tem ko mohamedani bolj na robu hribov stanujejo, raz katerih se ozirajo na mesto, kakor mogočni čuvaji, močno sezidane trdnjave. Te branijo mesto, tako, da bi Turki, ako bi se jim zljubilo enkrat po Serajevu, dobili precej smodnika vohat. Priprosto ljudstvo, posebno mohamedansko je namreč prepričano, da pride Bosna kmalu zopet nazaj pod turško oblast. Kako naivne, otročje nazore imajo ti ljudje! Sultan — tako pravijo — ki je poprej gospodoval čez to deželo, imel je enkrat pri igri »smolo«, ker mu je denarja zmanjkalo (ta nesreča tudi naju včasih doleti posebno proti »zadnjemu«) moral je zastaviti Bosno in Hercegovino s tem, da se mu čez 20 let povrne; med tem se pa imajo po Bosni in Hercegovini zgraditi lepe železne in vožne ceste. To se je sicer zgodilo — pa menda prideš še prej Ti v Bosno, nego Bosna pod turški jarem. Pa pustimo Turke, naj čakajo, midva si pa oglejva med tem Serajevo.

Serajevo deli reka Miljačka v dva dela, ne enako velika. Čez to reko je zgrajenih več mestov, 3 kameniti, 3 železni in ravnokar delajo zopet novega. Večina mesta je na desnem bregu; zato si popotnik tudi najprvo ogleda znamenitosti tega kraja. Ne daleč od kolodvora zagledaš velike vojašnice ali kasarne, v katerih biva do 3000 vojakov, bosanskih in naših; poveljnik jim je sedaj gen. Appel, jako priljubljen in poljuden mož, izgleden vojak, poln milobe. Ravno te dni, ko bivam tukaj, imajo vojaki velike vaje; treba je bilo zgodaj na noge, ker pa ni bilo takoj služabnika tu, da bi generalu osnažil obleko, glej ga, kako stoji star general pri oknu, ter si sam snaži gumbe svoje obleke. Delo ne sramoti nobenega človeka, tudi visokega gospoda ne. Ne daleč od